

S O T A

Kirj. HENRI BARBUSSE

(Henri Barbusse, joka oli kuuluisan sotanovellin 'Le Feu', kirjoittaja, kuoli Kremlin sairaalassa, Moskovassa, viime vuoden elokuun 30 päivä. Hän oli ranskalainen ja oli vain vierailulla Moskovassa, sairastuen siellä keuhkokuumeeseen, joka aiheutti kuoleman. Hänen ruumiinsa vietiin Pariisiin ja haudattiin siellä suurilukuisen joukon osallistuessa hautaustilaisuuteen. — Toim.)

ME heräämme. Parasiitti ja minä kurkistelemme toisiamme ja muistelemme. Palaamme elämään ja päivänvaloon kuin painajaisuudessa. Silmiemme edessä on taasen onnettomuutta tuova tasanko hämärästi havaittavine veden ympäröimine kukkuloineen; terästasanko, joka on ruostunut sieltä ja täältä, ja jossa veden viirut ja kuvastimet välkkyvät — ja äärettömällä aukealla, sinne tänne siroitetuna kuin roskat; kokoon vaipuneita ruumiita, jotka vielä hengittävät tai ovat mätänemistilassa.

Parasiitti sanoo minulle: — Tämä on sotaa.

Kyllä, tämä on sotaa, toistaa hän ja hänen äänensä kuulostaa aivan kaukaiselta. Se ei ole mitään muuta.

Hän tarkoittaa, ja minä ymmärrän häntä: Tämä sota ei ole niin paljon sotaväentarkastuksia muistuttavia hyökkäyksiä, ei niin paljon avoimia taisteluja, jotka kehitetään liehuvan lipun tavoin, ei edes käsikahakoita, joissa tapellaan ja huudetaan, ei, tämä sota on kauheata, yliluonnollista väsymystä ja mutaa sekä likaisuutta ja häpeällistä saastaa. Se on homehtuneita kasvoja ja lihaa sekä ruumiita, jotka eivät edes enää näytä ruumiilta levätessään siinä ahnaan maan vielä nielemättä. Se on tätä ääretöntä yhtäläistä kurjuutta, jonka keskeyttää sydäntä repivä näytelmä, tätä se on, eikä hopealle hohtavia pistimiä, eikä rumpujen pärinää auringon noustessa . . .

Sanokaa minulle mitä oikeastaan olemme olleet nyt kahden vuoden aikana? Uskomattoman onnettomia ihmisraukkoja, mutta myös villejä elämiä, rosvoja ja likaisia jätkiä.

Pahempia vielä! jankutti se, jolla ei ollut muuta ilmaisutapaa käytettäväänään kuin tämä. — Kyllä, myönnän sen!

Nämä miehet, joita väsymys oli kiduttanut, sade piiskannut ja ukkonen uhannut monina öinä; nämä, jotka olivat pelastuneet tulivuorista ja tulvista, alkoivat tämän aamun lyhyessä autiossa rauhassa, ei vain aavistaen missä määrin sota on yhtä inhoittavaa moraaliseltsä kuin fyysilliseltäkin näkökannalta, vaan että se tekee väkivaltaa terveelle järjelle, vetää ales suuret aatteet ja pyhittää kaikki rikokset — he muistavat myös, kuinka sota sekä heissä itsessään ja heidän ympärillään oli kehittänyt kaikkia huonoja vaistoja ainoattakaan poikkeuksetta: Ilkeyttä luonnottomuuteen asti, itsekkyyttä julmuuteen asti, nautinnonhimoa mielettömyyteen asti.